

evangelie in Rome te komen en zouden die macht-aanbidders en geweld-veroerders niet zeggen: Stumper, wat doe je in de kou? Wat kracht ging er nu uit van een woord!

Paulus heeft goeden moed. Hij schaamt zich het evangelie niet.

Integendeel, het is hem een lust het te mogen verkondigen.

Want het evangelie is een kracht! Een kracht Gods!

Een kracht Gods tot zaligheid, tot redding van alle zondemachten en -krachten.

Voor ieder die het gelooft.

We willen vandaag even nadenken over de kracht van het evangelie.

Het evangelie is de blijde boodschap of de goede tijding.

Het is de boodschap, dat God alzo lief de wereld heeft gehad, dat Hij zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Joh. 3:16.

Het is de verkondiging van Gods grondeloze barmhartigheid over zondaren, die den dood hebben verdiend, maar aan wien God het leven wil schenken.

Het is de goede tijding van vergeving van zonden om des bloeds van Christus' wille en van eeuwig leven en zaligheid.

Het evangelie geeft niet maar een stel begrippen over vergeving en leven, maar het biedt de vergeving en het leven zelf.

Het leert niet maar de rechtvaardiging van den goddelooze, maar door dat evangelie rechtvaardigt God den goddelooze.

En het wonderlijke en onbegrijpelijk heerlijke is, dat het evangelie geen voorwaarden stelt van dezen of dien graad van vroomheid en deugdzzaamheid, maar dat het goddeloozen vrede verkondigt door het bloed van Christus.

Als we dat evangelie gehoord en geloofd hebben, dan verstaan we ook, dat het een kracht is. Een kracht, die treurende troost en schuldigen vrijspreekt en gebondenen vrijheid schenkt en dooden levend maakt.

Een goede boodschap kan in ons leven van allen dag een kracht zijn.

Stel, dat iemand zit te tobben over een schuld van duizend gulden, die hij moet betalen en hij heeft geen cent in kas. Die schuld verlamt zijn leven.

Hij ziet den deurwaarder al komen om beslag op al z'n spullen te leggen.

Als dan de schuldeischer hem de boodschap laat brengen, dat hij een streep door de schuld gehaald heeft en hem alles kwijt heeft gescholden, gaat er van zulk een boodschap dan geen kracht uit? Het leven veert weer op.

Of als iemand in angst zit over het leven van man of vrouw, zoon of dochter, vader of moeder; en daar wordt de betrouwbare boodschap gebracht, dat de doorgewande leeft en gezond en wel is, is zulk een boodschap geen kracht?

Maar zou dan de boodschap, waar en trouw, dat God al onze zonden vergeven heeft in Christus Jezus, zoodat alles goed is tusschen den HEERE en ons, dan geen kracht zijn voor hen, die beven voor Gods toorn en snakken naar dien vrede Gods, die alle verstand te boven gaat?

Zou dan de boodschap Gods, dat het bloed van Christus reinigt van alle zonden en dat onze getrouwe Zaligmaker Jezus Christus leeft en voor ons bidt en ons beschermt en bewaart tegen duivel en hel, dood en verderf, niet den moeden kracht geven, zoodat ze opvaren met vleugelen als der arenden, zoodat ze loopen en niet moede worden, wandelen en niet mat worden?

Het evangelie is een kracht Gods. Zóó almachtig, als God Zelf almachtig is.

Zóó levend, als God Zelf de Levende is.

De God van het evangelie is niet een god der wijsgeeren.

Die hebben een begrippengod geformeerd.

Die ze met hun denken uit elkaar kunnen halen en in elkaar zetten.

Waarmee ze hun spel kunnen spelen, als kinderen met hun blokkendoos.

Het evangelie is de boodschap van den levenden God.

Die zijn Zoon Jezus Christus in de wereld gezonden heeft.

Die in zijn almachtige genade de rechtvaardigen zegen en de goddeloozen in zijn toorn verdelgt. Die levend maakt en doodt. Die roept de dingen die niet zijn alsof ze waren.

Omdat het evangelie de boodschap is van den levenden God en van Jezus Christus, die éénmaal gestorven is voor de zonde, maar nu leeft in der eeuwigheid, daarom is het evangelie een kracht.

Die overzet uit het rijk van den duivel in het koninkrijk Gods.

Die trekt uit de duisternis der zonde tot het licht van Gods genade.

Die redt van den dood en geeft het eeuwige, zalige leven.

Er is een wrang versje over de machteloosheid van het evangelie.

Daarin wordt voorgesteld, dat het evangelie aan een school visschen wordt gepredikt. Ze hooren het woord geduldig aan: de snoek en de baars, de karper en de brasem, de aal en de zeelt en hoe ze meer mogen beetten.

Toen de preek uit was, zoo zegt het versje, ging ieder weer naar z'n plaats.

Maar de snoek bleef even roofziek en de baars even vraatzuchtig en de karper even lui en de aal even glad en de zeelt bleef wroeten in de modder.

Zoo zou het nu ook zijn met de prediking in de kerken.

De menschen blijven die ze waren.

Het evangelie brengt geen verandering, zet het hart niet om, het is geen kracht.

Voor eenigen tijd schreef mij iemand, dat hij met de kerk gebroken had, omdat „het aanhangen van het christelijk geloof niets in den mensch verandert, geen ontdekkende waarde heeft”.

Bij evangelisatie-bezoek is het mij tientallen malen voor de voeten geworpen: de menschen, die bij u naar de kerk gaan verschillen in niets van ons.

Het evangelie doet ze niets, het is geen kracht Gods tot zaligheid.

Als het evangelie niets gedaan heeft in ons leven, als het geen kracht Gods was tot zaligheid, dan moeten we de schuld niet aan het evangelie geven.

Maar de schuld bij ons zelf zoeken.

Het beste medicijn helpt niet, als het niet gebruikt wordt.

Het heerlijkste voedsel sterkt niet, als het niet wordt genuttigd.

Het evangelie is geen kracht in ons leven als we het niet ter harte nemen.

Het is inderdaad mogelijk, dat menschen hun leven lang naar een kerk gaan terwijl ze aan het einde van hun leven nog precies even ver zijn als aan het begin. Er zijn tal van kerkmenschen, als ik me niet vergis, die zich in niets onderscheiden van de ongeloovigen om hen heen.

Laten die menschen zich maar niet wijsmaken, dat zij het evangelie ooit echt geloofd hebben. Want het is een kracht Gods voor een iegelijk die het gelooft. Eerst den Jood en ook den Griek.

Laten we ons maar eens afvragen wat het evangelie in ons leven werkte.

Zaligheid? Leven? Troost in leven en sterven?

Dan zullen we den HEERE loven en danken voor Zijn almachtige genade.

Of heeft het in ons leven niets gedaan tot nog toe? Dan wordt het tijd dat we ons verootmoedigen wegens de zonde van ongelooft.

En dan zullen we ons moeten bekeeren en leeren acht-geven op zoo gróóte zaligheid. Over die zaligheid een volgende keer.

H. J. J.

KERKELIJK LEVEN

Gemeene gratie

We verwezen elders naar prof. Berkouwer's polemiek. Hij dacht blijkbaar, dat ons blad uitgesproken was. Maar dat was een vergissing. We gaan nog even verder.

We vragen: Heeft soms de gereformeerde theologie sterk de hand gehad in Kuypers nadrukkelijke poging tot fixatie van het beweerde noachietische verbond als uitgangspunt voor „de gemeene gratie”?

Wij gelooven het niet. Wel wijst Kuypet naar een gereformerd theoloog (Rivetus), maar, stel dat bij hem te oogsten valt, — daarover later — dan blijft de oogst nog mager genoeg.

Trouwens, de arbeid-van-den-oogster zelf is hier, zien we wel, gedoemd tot matte vruchteloosheid. Kuypet laat zich, jammer genoeg, verstrikken in het vermoedende debat over de vraag, of het beweerde noachietische verbond, ook wel lankmoedigheidsverbond geheeten, nu particulier dan wel universeel is. Het dilemma wordt dus zóó gesteld: is dit verbond opgericht „met” allen, of alleen „met” de geloovigen-en-hun-zaad? Een dilemma, die werd ingegeven door de andere vraag: is het noachietisch verbond nu een phase van het genadeverbond, ja of neen? Indien ja, dan is het toch enkel met de geloovigen gesloten? Indien neen, dan raakt het allen; maar kán dat: een verbond oprichten met het universele mensdom?

Het is dus goed, eerst met dit dilemma, als zoodanig, af te rekenen.

Want natuurlijk is het fout. Het woord „verbond” heeft hier velen parten gespeeld. Zeker, het staat in Gen. 9:9, 11, 12, 13, 15, 16, 17 te lezen. Maar het staat ook in Jer. 33:20, 25; Hos. 2:17. Het teksten-materiaal zelf bewijst al, dat van „verbond” in allerlei zin sprake kan zijn; dat de betekenis soms niet uitkomt boven die van „beschikking”, „inzetting”, „ordinantie”, „bepaling”. Het karakter van een verbond hangt altijd af van de vraag, of er partijen zijn, en of de als partijen aangeduide instanties werkelijke partijen kunnen zijn.

Engelen, menschen, kunnen — dank zij Gods eisch en hun scheppingskarakter — optreden als „partijen”: „dag en nacht”, „zon, maan, sterren” niet. En als God, zooals hier gebeurt, in één adem (b.v. in 9:8—17) als bondpartners aanduidt, niet maar Noach-en-de-zijnen, doch ook alle levenwezens, en de aarde, en alle vleesch, alle levenwezens in alle vleesch, dat op de aarde is, dan is zonder meer duidelijk, dat het woord „verbond” hier in „ordinantie” opgaat: alleen maar: de een ondergaat ze, wordt er aan gesubalterneerd, zonder meer; de ander vindt het een feest, dat hij uit Gods mond hooren mag, dat hij als „medeweter-medewerker-Gods” in den handel ingewijd wordt, en dat hij weten mag, dat hem en zijn zaad, in den geloofsweg althans, de gestelde ordening tot draaggrond van welkome zegen wezen zal. Er is dan ook een ingrijpend verschil tusschen Gen. 6:18 en 9:9, 10 v. In 6:18 gaat het niet over de onderhouding der schepping, niet over de kosmische therapie; want de schepping is geen verbond; een verbond kan alleen worden opgericht MET existerende partners; en gaat het op in een beschikking over doode wezens, anorganische stof, redeloos gedierte, planeten, dag-en-nacht, seizoenen, welke beschikking deel uitmaakt van een aan partners Gods („medeweters-medewerkers”) ten goede komende heilsbeschikking, en heilsoeconomie, dan moet die beschikking worden aangekondigd ten overstaan van zulke existerende en toehoorende partners. Maar in 9:8—17 is een beschikking Gods, die wel degelijk het thema: kosmische therapie betreft, en den tweeden menscheidsvader daarvan aankondiging doet. Niet dat ze ópgaat in een afkondiging van die kosmische therapie; want die was er geweest en zal er zijn, zoolang er geschiedenis zal wezen; neen: er is óók een toezegging aangaande de positie van Noach: deze wordt tweede patriarch, leidt een nieuwe wereldperiode in, en zal geen derden zondvloed (mabbul) hebben af te wachten of te vreezen: de nu aangebroken periode (het „tweede waereldronk”, Bilderdijk) zal niet worden gestoord, of afgebroken door een nieuwen zondvloed, of, scherper gezegd, door een nieuwen „mabbul” (Gen. 6:17; 7:6; 7:7, 10, 17; 9:15): de nieuwe periode zal de laatste zijn, er komt geen „derde waereldronk”. Het woord mabbul duidt volgens B. Jacob aan: versterking, vernietiging, verwoestingskatastrofe alzo; volgens hem is het afgeleid van een stam, die ook aan 't hebreuwsche woord voor „lijk” zijn vorm gegeven heeft.

En juist omdat Gods toezegging: geen universele mabbul als storende factor, als interims-caesuur meer, alle kosmische wezens raakt, worden deze — maar dan natuurlijk alle naar hun aard — erin betrokken. Noach wordt aangesproken, en de levenwezens, etc. deelen in het goddelijk plan: Hij handelt „over hen”, „zonder hen”.

Met Noach echter handelt God natuurlijk anders. Toch is ook Noach in dit „verbond” ten deele met die „levenwezens” één. En staat hij — weer ten deele — met hen op één lijn. Dat hebben reeds die gereformeerde theologen begrepen, die zich hebben uitgelaten over het verschil tusschen „belofte” en „belofte”. Er zijn, zoo zegt, naast Ursinus, onder vele anderen b.v. Zanchius, tweeërlei beloften Gods: conditioneële en kategorische. De conditioneële worden gegeven „op conditie” (hetgeen natuurlijk nooit remonstrantsch is op te vatten): dat betekent dus: het beloofde goed komt alleen „in den weg des geloofs”; m.a.w., wie niet gelooft, krijgt het niet in handen. Maar kategorische beloften zijn beloften, die zeker en gewis zullen geschieden, al gelooft ook geen mensch eraan. En tot zulke beloften nu rekent Zanchius de aan Noach, we kunnen beter zeggen: de ten overstaan van Noach, door God gedane toezegging, die meteen het karakter van een diathéke, een aanzegging, een beschikking had: dat de aarde niet meer door water zal vergaan; want als ze straks vergaat, zal het „door vuur” zijn (2 Petr. 3:10, 12; Jes. 34:4). De regenboog is dus bij Zanchius een teeken van een kategorische belofte, principieel te onderscheiden — omdat de beloften onderscheiden zijn — van het teeken in het genadeverbond, het sacrament dus. Niet, dat het sacraments-teeken anders is in zichzelf, want een teeken is een dikke streep onder een „diploma”, een gesproken in houd, een „woord”; dat geldt ook van den regenboog. Doch het verschil ligt in het kader, binnen hetwelk het teeken een functie heeft. Het teeken is zonder woord niets.

En het onderhavige woord, in casu dus Gods aanzegging, dat er geen tweede vloed komen zal, gaat zeker door, ook al gelooft Noach het niet. Want het is geen particuliere belofte aan hem, doch een stellig voornemen van God, dat zich veel wijder uitstrekt dan tot Noach, zijn gezin, de kerk, de menschen. Alleen maar: deze Noach, die, doordat God hem ontmoet, en hem tot vertrouwden bondgenoot maakt, wordt aangesteld tot „Gods medeweter en medewerker”, deze Noach kan, zich verblijdende in Gods werken, en Gods werken als werken van „den Váder van onzen Heere Christus” aanmerkende, gelijk ze immers zijn, uit hetgeen God zich voorgenomen en hem bekend gemaakt, zijn winst behalen. Uit alle tijden, die God uit de schatkamer van zijn eeuwigden wil te voorschijn brengt, mag hij, die Noach, „gelegenheden” nemen voor zijn

zaad, zijder were ham ged nu berei bodem l en vrouw bestek. I Heidegge door een storend i proces v terugkon die na ligt, of t

In dit Heidegge gesproke leeraars van-den-l welke fo zijn, en r aans wi datie tot schappeli „braduté genhangt maar los voor de meert

Dat zegg men zegt celer: het ande „w a a r op dezelf als waar ren kind als waar heeft ge rustig ze is bang, Deut. 32 sen, Jah lang zou (er staa 41:16, 22:3; D 10:5). E nen, die lendenen

Ons du ter van heft van ten doen

We ku soms de kelijk is gemeene-nemen in

We an punten s a) In l een man als het e noachietic

Kuyper (den zond dingen ding e kelijk ne hier ligge opbouw t tie”, die

Die „niet dan in v alleen, m Tweemaa „afgebrol gaan van met den niet mee eerst spr

men zou voorloopi „vast uit „vermoed die nieuw bekende zomer en Maar H e oude c

b) Ook reeds eer tuigen. Z het wel Pelagius) te voor e bedorven beeld ges de zonde haar „uit gratie? C treft: Ca het subat

1) : non ales Del